

Projectbureau SHA

Directie Onderwijs, Wayaca 33-A
Tel. 838225 / Fax 836039
E-mail: shatiger.aruba@setarnet.aw

Vakleerplan voor de Basiscyclus van het vak Spaans

Auteurs

vakconsulent:

Roy Croes

werkgroepsleden:

Desirée Correa

Jenny Laclé-Boezem

Carmen Mangroelal

Mirto Laclé

Aruba, 1 juli 2002

Colofon

Directie Onderwijs

Projectbureau SHA

Wayaca 33a

Tel 838225

Fax 836039

**Vakleerplan voor de basiscyclus
van het vak : SPAANS****Vakconsulent:**

naam: Roy Croes

postadres: Directie Onderwijs,

Wayaca 33-A

Tel Tel. 838225

Fax 836039

Email shatiger.aruba@setarnet.aw

Werkgroepleden:

Desirée Correa/Examenbureau

Jenny Laclé-Boezem/Colegio

Arubano

Carmen Mangroelal/Filomena

College

Mirto Laclé/IPA

Inhoudsopgave

Voorwoord door Projectbureau SHA	p. 4
1. Inleiding door de Vakconsulent	p. 5
2. Visie op het vak en overzicht van de domeinen binnen het vak	p. 6
3. Vaardighedenmatrix	p. 9
4. Doelstellingen	p. 12

Voorwoord door Projectbureau SHA

De start voor dit vakleerplan van Projectbureau SHA is gelegen binnen de training in december 2000, georganiseerd door Projectbureau SHA in samenwerking met Cito. De vakconsulent heeft samen met zijn werkgroepsleden het document verder vormgegeven.

Vakleerplannen geven inzage in wat we willen bereiken met de leerling binnen de 2-jarige basiscyclus. Vakleerplannen vormen, net als eindtermendocumenten, de basis voor de keuze van methodes en de programmering van het vak binnen de basiscyclus. Na 4 á 5 jaar zullen deze vakleerplannen worden gereviseerd op basis van opgedane ervaring en nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied.

Er zijn nu vakleerplannen van de volgende vakken:

Papiamento, Nederlands, Engels, Spaans, Frans (voor de leerlingen die doorstromen naar de 2^e fase in Nederland), Algemene Sociale Wetenschappen, Persoonlijke Vorming, Science, Informatiekunde, Algemene Natuurwetenschappen, Wiskunde, Studiebegeleiding, Culturele Kunstzinnige Vorming, Lichamelijke Opvoeding en Kennis der Geestelijk Leven. Tevens is een vakleerplan ontwikkeld voor het vak Beroepenoriëntatie, dat in het derde jaar, het profielvoorbereidend jaar, plaats vindt. Daarnaast zijn er concept-eindtermendocumenten beschikbaar (januari 2000), die in de komende periode zullen worden herzien en volgens een inzichtelijke procedure worden vastgesteld.

Het eerste concept van de vakleerplannen is in de periode november 2001 - februari 2002 gescreend en van commentaar voorzien door een groot aantal mensen vanuit diverse geledingen. De vakconsulenten hebben hun vakleerplannen met het veld besproken en tevens hebben zij elkaars vakleerplannen van commentaar voorzien. Daarnaast zijn de vakleerplannen gescreend door panels bestaande uit leden van werkgroepen van SHA (de werkgroepen Begeleiding, Curriculum en Toetsing & Afsluiting), Examenbureau, Priepeb, IPA, EPB, EPI e.a. De bevindingen van deze panels zijn vastgelegd in een verslag (Screening vakleerplannen basiscyclus AVO, maart 2002) en de resultaten zijn door de vakconsulenten verwerkt (zie verslagen besprekingen naar aanleiding van screening, maart/april 2002).

In dit document treft u na dit voorwoord achtereenvolgens aan:

- Inleiding van de vakconsulent
- De visie op het vak en de wijze waarop het vak bijdraagt aan de algemene doelen van de basiscyclus
- De vaardighedenmatrix, waarin aangegeven is welke vakoverstijgende vaardigheden in dit vak worden gerealiseerd
- De doelstellingen van het vak, die de leerling na de tweejarige basiscyclus bereikt moet hebben. In de leerinhoud is aangegeven wat minimaal bereikt moet zijn. Ook zijn een aantal richtlijnen gegeven voor verbreding en verdieping van de stof.

Aan deze vakleerplannen is gewerkt door vakconsulenten en door werkgroepsleden afkomstig uit mavo, havo/vwo, EPB, EPI en IPA. Wij zijn deze mensen veel dank verschuldigd bij het concretiseren van de vernieuwing van ons AVO.

*Namens Projectbureau SHA,
Rene Herde, projectleider*

1. Inleiding

Voor u ligt het herziene eindtermendocument Spaans bestemd voor de basiscyclus van het vernieuwde AVO. Aan dit document hebben de volgende personen in de Werkgroep Spaans (afgekort WGS) meegewerkt: Desirée Correa, Jenny Laclé-Boezem, Carmen Mangroelal, Mirto Laclé. Ik wil hen hierbij hartelijk danken voor hun waardevolle bijdrage.

Daarnaast wens ik nog Nathalie Wever en Ruzalinda Fernandes die in de voorgaande jaren deel hebben uitgemaakt van de groep, te bedanken voor hun inbreng bij de eerste versie.

Van verschillende instanties en personen heb ik na het verschijnen van de eerste versie de nodige feedback mogen ontvangen. Deze feedback is nu verwerkt in deze versie. De screening heeft ook als voordeel een breder draagvlak voor dit belangrijk document.

Aan allen die de screening hebben uitgevoerd een woord van dank.

De belangrijkste veranderingen betreffen de lay-out, de nummering, het duidelijker formuleren van de doelstellingen en het aangeven van wat basis- of verrijkingstof is in de rechtermarge onder "Leerinhoud".

De doelstellingen zijn allen basisdoelstellingen die voor elke leerling in de basiscyclus gelden.

Roy Croes
Vakconsulent Spaans

2. Visie op het vak en domeinen

A. Visie op het vak

Bepaalde uitgangspunten zoals zelfstandig leren, brede vorming, globalisering, arubanisering en ICT zijn zoveel mogelijk verwerkt in de doelstellingen maar komen niet altijd tot uitdrukking erin. Het is de docent die in zijn dagelijkse handelen met deze punten rekening moet houden. Ook de programmering en de methodes moeten hiermee rekening houden en ze zichtbaar maken.

Spaans is geen vreemde taal op Aruba

Voor de meeste mensen op Aruba is, in tegenstelling tot de situatie in Nederland, Spaans geen *vreemde* taal. Het is een taal die op Aruba leeft en is voor velen zelfs de *eerste* taal. De beheersing ervan varieert uiteraard en is afhankelijk o.a. van scholing en de taalgebruikerssituatie.

Verder speelt de taal ook een rol in de toeristenindustrie en in het midden-en kleinbedrijf.

Aruba is een multilinguaal land

Reeds is gesteld dat Spaans geen vreemde taal is op Aruba. Samen met de nationale taal Papiamentu en met het Nederlands en Engels is het een van de vier belangrijkste talen op het eiland. Voor de communicatie, voor de persoonlijke vorming en voor (eventuele verdere) scholing is beheersing van deze taal een pré.

Globalisering

Spaans is een belangrijke wereldtaal. Spaans dient daarom op alle schooltypen een plaats te krijgen; tot op heden is dit echter niet het geval.

Beeldvorming van andere culturen speelt een belangrijke rol bij het (willen) leren van vreemde talen. Daarom is het belangrijk om de nodige aandacht te besteden aan de cultuur in de ruimste zin van het woord van de Spaanstalige landen, in het bijzonder de Caribische regio.

Arubanisering

Spaans leeft op Aruba, zij het als moedertaal, zij het als taal gebruikt in de toeristenindustrie en in het midden-en kleinbedrijf. Verder is er een groot Spaanstalig gebied om ons heen. Het onderwijs dient rekening te houden met deze gegevens. Het betekent rekening houden met specifieke (taal)kenmerken van het Amerikaans c.q. Caribisch Spaans, in concreto bij het behandelen van de grammatica, de morfosyntaxis, de woordenschat, de (regionale) literatuur en cultuur.

Vaardigheden

Er dient aandacht geschonken te worden aan communicatieve vaardigheden. Specifiek wordt hier de taalgebruikerssituatie bedoeld: met welke taaluitingen kan men in een gegeven situatie een communicatie tot stand brengen.

Kennis is en blijft belangrijk maar staat tegelijkertijd ten dienste van de communicatie.

ICT

Bij het aanleren van de deelvaardigheden binnen het vak Spaans kan goed gebruik worden gemaakt van de moderne informatietechnologie. Te denken valt aan het oefenen middels software van de grammatica.

Maar ook kan het een ondersteuning zijn bij het maken van werkstukken e.d. en bij het opzoeken van informatie op internet. Voorwaarde is wel de toegankelijkheid van de leerlingen tot computers op scholen.

Vervolgonderwijs

Te denken valt aan het vak zelf, Romaanse talen, Romanistiek, Linguïstiek, Caribistiek, Zuid-Europese Studies, en andere studierichtingen waarbij het Spaans een rol speelt.

In verreweg de meeste gevallen wordt gekozen voor Nederland. Daarnaast opteert een kleiner deel voor de Verenigde Staten en voor Spaans-Amerika.

Voor de VS kan door het systeem van z.g. *credits* (bijvakken) een voordeel zijn om Spaans als taal in het pakket te hebben, daar men hiermee studiepunten kan vergaren.

Afgezien van de keuze moet steeds voor ogen staan het feit dat het AVO-onderwijs niet alleen toegang biedt tot vervolgonderwijs, maar ook een verantwoordelijkheid heeft tot de vorming van volwaardige burgers met een goede talenkennis.

Verder is het belangrijk om bij de vernieuwingen in het taalonderwijs:

1. te reflecteren over taal (taalbeschouwing);
2. naast kennis ook het belang in te zien van vaardigheden en van taalgebruikerssituaties (functioneel-communicatief taalgebruik)
3. rekening te houden met de cultuur van de moedertaalgebruikers (kennis van cultuur);
5. te reflecteren hoe de maatschappij, de leerkracht of de lerende tegen de taal aankijkt (attitude);
6. variatie aan te brengen in didactische werkvormen (bijv. zelfontdekkend leren bij de leerlingen)
7. variatie aan te brengen in groeperingsvormen (duo's of groepswork);
8. rekening te houden met de beginsituatie van de lerende;

De docent, de didactiek, de programmering en de methodes moeten hiermee rekening houden en ze zichtbaar maken.

Relatie naar andere vakken

Spaans is geen instructietaal op Aruba. Het ligt voor de hand Spaans te gebruiken als instructietaal bij het vak zelf. De relatie met andere niet-taalvakken ligt vooral op het gebied van de bereikbaarheid van informatie. Hoe meer talen iemand beheerst, hoe meer keuze er is in het aanbod.

Voor wat betreft de andere talen kan er een gemeenschappelijk referentiekader worden geschapen met betrekking tot de belangrijkste termen uit de grammatica, literatuur, etc. Er kan bijvoorbeeld samengewerkt worden bij het behandelen van letterkundige perioden, leesstrategieën, etc.

Belangrijk is dat alle docenten van de moderne vreemde talen op een lijn komen te zitten. Ze moeten het belang van vernieuwing inzien, erbij betrokken worden en komen tot een efficiënter en vooral aantrekkelijker taalonderwijs

B. Domeinen

Een belangrijk punt van discussie binnen de Talen is het domein Literatuur. Het vakleerplan Spaans heeft geen apart domein hiervoor opgevoerd. Het zit ingebed in het domein Leesvaardigheid.

Aruba heeft geen leescultuur en de werkgroep Spaans is van mening dat voordat literatuur als zodanig aan bod komt, het leesplezier eerst ontwikkeld dient te worden. Hierdoor kan de interesse voor Literatuur bij de student vergroot worden. In de profieljaren van het AVO komt het daarna wel aan bod.

Een bijkomend voordeel is dat overladenheid voor de student wordt voorkomen.

Spaans onderscheidt in het vakleerplan de volgende domeinen:

1. Leesvaardigheid
2. Luister- en kijkvaardigheid
3. Gespreksvaardigheid
4. Schrijfvaardigheid
5. Taal en Cultuur

Er worden geen subdomeinen gehanteerd.

3. Vaardighedenmatrix

De vaardighedenmatrix bestaat uit een overzicht van algemene, vakoverstijgende vaardigheden die van belang worden geacht binnen het avo. In de matrix is vervolgens aangegeven welke vaardigheden in welk vak aan de orde komen en ook in dit vak worden geëvalueerd. Bij evaluatie kan gedacht worden aan een toetsvorm, maar dit hoeft niet het geval te zijn, de docent kan ook de vorderingen van zijn leerlingen op bepaalde vaardigheden op een andere wijze evalueren (bijvoorbeeld door observatie tijdens de les) en op basis hiervan concluderen of vaardigheden behaald zijn.

De vaardigheden zijn ondergebracht in 6 categorieën:

1. Vakoverstijgende vaardigheden
2. Leren uitvoeren
3. Leren leren
4. Leren communiceren
5. Leren reflecteren op het leerproces
6. Leren reflecteren op de toekomst

De vaardigheden die aangekruist zijn door het betreffende vak in de vaardighedenmatrix, zijn ook direct of indirect terug te vinden in de doelstellingen (hoofdstuk 4 van het vakleerplan).

De vaardighedenmatrix dient er toe om enerzijds vaardigheden binnen de vakken expliciet aandacht te geven en anderzijds om grote overlap tussen vakken en overladenheid te voorkomen: de leerling hoeft niet bij elk vak te presenteren om aan het einde van de basiscyclus te realiseren dat een leerling zichzelf en eigen werk kan presenteren.

De vaardighedenmatrix is ontwikkeld op basis van een combinatie van verschillende producten:

- een overzicht van algemene vaardigheden dat in Nederland gehanteerd wordt in de basisvorming
- een vaardighedenmatrix die in eerder stadium op Aruba is ontwikkeld gericht op de basiscyclus van de EPB
- reacties van vakconsulenten en docenten en aanvullingen van diverse werkgroepen binnen SHA.

Voor elke doelstelling kan gelezen worden “de leerling kan”

Vakoverstijgende thema's

- 1.1 het kennen van en omgaan met eigen en andermans normen en waarden
- 1.2 het onderkennen van en omgaan met de verschillen tussen de seksen
- 1.3 de relatie tussen de mens en de natuur en het concept van duurzame ontwikkeling
- 1.4 het functioneren als democratisch burger in een multiculturele samenleving, ook in internationaal verband
- 1.5 het op een voor henzelf en anderen veilige manier functioneren in de eigen omgeving, met name ook in het verkeer
- 1.6 de maatschappelijke betekenis van technologische ontwikkeling, waaronder met name moderne ict
- 1.7 de maatschappelijke betekenis van betaalde en onbetaalde arbeid
- 1.8 de verworvenheden en mogelijkheden van kunst en cultuur, waaronder ook de media

2. Leren uitvoeren

- 2.1 Nederlandse, Engelse, Spaanse of Papiamentto- teksten lezen, beluisteren en begrijpen
- 2.2 schriftelijke en mondelinge teksten produceren in het Nederlands, Engels, Spaans of Papiamentto
- 2.3 informatie in verschillende gegevensbestanden opzoeken, selecteren, verzamelen en ordenen
- 2.4 rekenvaardigheden toepassen, zoals hoofdrekenen, rekenregels gebruiken, meten en schatten
- 2.5 voldoen aan eisen van milieu, hygiëne, gezondheid en ergonomie
- 2.6 doelmatig en veilig omgaan met materialen, gereedschappen en apparatuur
- 2.7 algemene en domeinspecifieke computerprogramma's leren verkennen en gebruiken

3. Leren leren

- 3.1 informatie beoordelen (op betrouwbaarheid, representativiteit en bruikbaarheid), verwerken en benutten
- 3.2 strategieën gebruiken voor het aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden (memoriseren, aantekeningen maken, schematiseren, verbanden leggen met aanwezige kennis, ...)
- 3.3 strategieën gebruiken voor het begrijpen van mondelinge en schriftelijke informatie
- 3.4 op een doordachte wijze keuzeproblemen oplossen
- 3.5 een eenvoudig technisch, natuurwetenschappelijk of maatschappelijk vraagstuk planmatig onderzoeken
- 3.6 persoonlijke ervaringen en opdrachten van anderen verwerken in woord, klank, beeld, en beweging/gedrag
- 3.7 op basis van argumenten tot een eigen standpunt komen

4. Leren communiceren

- 4.1 elementaire sociale conventies in acht nemen

- 4.2 overleggen en samenwerken in teamverband
- 4.3 passende gesprekstechnieken hanteren
- 4.4 verschillen in meningen en opvattingen benoemen en hanteren
- 4.5 culturele en seksegebonden verschillen tussen mensen benoemen en hanteren
- 4.6 omgaan met formele en informele afspraken, regels en procedures
- 4.7 zichzelf en eigen werk presenteren

5. Leren reflecteren op het leerproces

- 5.1 een planning maken
- 5.2 het leerproces bewaken
- 5.3 een eenvoudige product- en procesevaluatie maken en hieruit conclusies trekken voor volgende leermomenten

6. Leren reflecteren op de toekomst

- 6.1 het inventariseren van de eigen mogelijkheden en interesses
- 6.2 het onderzoeken van de mogelijkheden voor verdere studie
- 6.3 de rol en het belang van op school geleerde kennis, inzicht en vaardigheden
- 6.4 de wereld van arbeid en beroepen
- 6.5 de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding.

4. Doelstellingen voor de basiscyclus

Toelichting op de tabel

In de kop van de tabel is de naam van het vak alsmede het domein aangegeven.

In de linker kolom wordt (indien het domein verdeeld is in subdomeinen) de naam van het subdomein gegeven.

In de midden-kolom worden de doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen kunnen gezien worden als basisdoelstellingen voor de basiscyclus, dat wil zeggen dat elke leerling zich moet kunnen herkennen in de doelstelling, in principe moeten aan het einde van de basiscyclus al deze doelstellingen bij elke leerling zijn gerealiseerd.

Indien dit in de inleiding (H1) is aangegeven en bij een aantal doelstellingen een (b) is geplaatst, betekent dit dat dit de echte basisdoelstellingen zijn, en de andere doelstellingen gezien kunnen worden als verdieping- of verrijkingstof.

De doelstellingen zijn genummerd: 1. Voor het eerste domein, 1.1 voor het eerste subdomein en 1.1.1 voor de eerste doelstelling.

In de kolom leerinhoud wordt aangegeven wat de leerinhoud zal zijn, voor zover dat nu al aangegeven kan worden. Meer gedetailleerd zal dat in een later stadium in de programmeringen worden vastgelegd. Tevens wordt aan de hand van de leerinhoud aangegeven wat als verdieping- of verbredingstof kan worden aangeboden.

Een voorbeeld voor het vak Wiskunde:

Vak:	Wiskunde	
Domein:	3. Meetkunde	
Subdomein:	Doelstelling basiscyclus	Leerinhoud (met basisinhoud en verbreding/verdiepingstof)
3.1 Afbeeldingen	3.1.1 De leerling kan vlakke afbeeldingen van ruimtelijke situaties interpreteren, beschrijven en ruimtelijk voorstellen	<p><u>Basisinhoud:</u> foto's en plattegronden interpreteren, beschrijven en ruimtelijk voorstellen op papier</p> <p><u>Verdieping/verbreding:</u> patroontekeningen, landkaarten en bouwtekeningen interpreteren, beschrijven, ruimtelijk voorstellen en weergeven op papier (al dn niet op schaal) en op computer</p>

Vak:	SPAANS	
Domein:	1. Leesvaardigheid	
	Doelstelling basiscyclus	Leerinhoud (met basisstof en verdieping /verbredingstof)
	<p>1.1 De leerling kan de betekenis van aanwijzingen, opschriften, waarschuwingen en aankondigingen aangeven, mits deze gesteld zijn in taal die eenvoudig is wat betreft structuur en vocabulaire.</p> <p>1.2 De leerling kan gegeven een bepaalde informatiebehoefte aangeven of een functionele tekst relevante informatie bevat, en zo ja, welke, mits deze gesteld zijn in taal die eenvoudig is wat betreft structuur en vocabulaire.</p> <p>1.3 De leerling kan deze informatie met elkaar vergelijken en uit deze vergelijking conclusies trekken.</p> <p>1.4 De leerling begrijpt hoofdzaken van informatieve artikelen in kranten en tijdschriften, verhalende, literaire of cultureel getinte teksten en persoonlijke correspondentie.</p> <p>1.5 De leerling kan het extensief lezen toepassen bij teksten die meerdere pagina's beslaan en die voldoen aan de onder ad 1.4 vermelde criteria.</p> <p>1.6 De leerling kan zijn leeservaringen registreren in een leesdossier.</p> <p>1.7 De leerling kan leesstrategieën inzetten.</p>	<p>ad 1.1 Basisstof: de taal is eenvoudig wat betreft structuur en vocabulaire. Verdiepingsstof: de taal is complexer wat betreft structuur en vocabulaire.</p> <p>ad 1.2 Het gaat daarbij om: folders, brochures, formulieren, advertenties</p> <p>Basisstof: de taal is eenvoudig wat betreft structuur en vocabulaire. Verdiepingsstof: de taal is complexer wat betreft structuur en vocabulaire.</p> <p>ad 1.4 De teksten voldoen aan de volgende criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> · zij sluiten aan en bouwen voort op de ervaringswereld van de leerling en zijn ontwikkelingsniveau; · zij zijn levensecht: d.w.z. dat zij authentiek zijn of zouden kunnen zijn en dat zij zoveel mogelijk in hun originele lay-out worden aangeboden; · de persoonlijke correspondentie heeft betrekking op de onderwerpen: persoonlijke leven, school, studie en beroep, informele sociale contacten en vrije tijd; <p>Basisstof: de teksten zijn eenvoudig wat betreft opbouw en vocabulaire: de belangrijkste informatie is expliciet verwoord. Verdiepingsstof: de teksten zijn complexer wat betreft opbouw en vocabulaire: de belangrijkste informatie is niet persé expliciet verwoord.</p> <p>ad 1.7 Hij kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · gebruik maken van voorkennis; · titel, kopjes, structuur van de tekst en niet-talige informatie gebruiken; <p>de betekenis van woorden afleiden uit de context</p>

Vak:	SPAANS	
Domein:	2. Luister- en kijkvaardigheid	
	Doelstelling basiscyclus	Leerinhoud (met basisstof en verdieping /verbredingstof)
	<p>2.1 De leerling begrijpt de betekenis van aanwijzingen, waarschuwingen en aankondigingen in het verkeer en op reis.</p> <p>2.2 De leerling kan relevante informatie selecteren uit functionele teksten die via radio, televisie of telefoon ten gehore worden gebracht zoals weerbericht, verkeersinformatie, reclameboodschappen en programma-aankondigingen en die voldoen aan de onder ad 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 genoemde criteria.</p> <p>2.3 De leerling begrijpt de hoofdzaak van interviews en monologen, verhalende en literaire of cultureel getinte teksten, mits deze teksten aansluiten bij en voortbouwen op hun ervaringswereld en hun ontwikkelingsniveau en voldoen aan de onder ad 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 genoemde criteria.</p> <p>2.4 De leerling kan hoofdpunten uit informatieve televisieprogramma's aangeven.</p> <p>2.5 De leerling kan luister- en kijkstrategieën inzetten.</p>	<p>ad 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>De teksten voldoen aan de volgende criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> · zij worden duidelijk ten gehore gebracht zonder storende misvormingen en bijgeluiden; · de sprekers hebben geen sterk sociaal of regionaal gemarkeerd accent; · de teksten zijn levensecht, dat wil zeggen, dat zij authentiek zijn of zouden kunnen zijn; <p>Basisstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> · de taal is eenvoudig wat betreft structuur en vocabulaire; · het spreektempo is matig, maar niet onnatuurlijk laag. <p>Verdiepingsstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> · de taal is complexer wat betreft structuur en vocabulaire; · het spreektempo ligt wat hoger <p>ad 2.5</p> <p>Hij kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · gebruik maken van voorkennis; · gebruik maken van non-verbale informatie als lichaamstaal, gebaren en andere visuele informatie; · gebruik maken van bijzondere talige informatie als intonatie en tussenwerpels; · de betekenis van woorden afleiden uit de context.

Vak:	SPAANS	
Domein:	3. Gespreksvaardigheid	
	Doelstelling basiscyclus	Leerinhoud (met basisstof en verdieping /verbredingstof)
	<p>3.6 De leerling kan in alledaagse, communicatief relevante gesprekssituaties in winkels, in het verkeer, bij de bank en aan de telefoon, kan de leerling een aantal taalhandelingen uitvoeren op een manier die bij die situatie past.</p> <p>3.7 De leerling kan in gesprekssituaties waarbij communicatief relevante onderwerpen aan bod komen uit het persoonlijk leven, school/studie en beroep, informele sociale contacten en vrije tijd kan de leerling taalhandelingen uitvoeren op een manier die bij de situatie past.</p> <p>3.8 De leerling is in staat om gesprekken in de doeltaal zodanig te reguleren dat hij optimaal aan kan deelnemen.</p> <p>3.9 De leerling kan gesprekstategieën inzetten.</p>	<p>ad 3.6 Hierbij gaat het om:</p> <ul style="list-style-type: none"> · informatie vragen en geven; · meningen/oordelen uitwisselen · voorkeuren bespreken; · iets vertellen of beschrijven; · instemmen en weigeren. <p>ad 3.7 Naast bovengenoemde punten komt er bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> · positieve en negatieve gevoelens uiten en uitwisselen. <p>Bij het uitvoeren van genoemde taalhandelingen drukt de leerling zich uit op een bij de gesprekssituatie passende wijze, en wel zo, dat zijn bedoeling zonder grote moeite begrepen kan worden, ook door iemand die de doeltaal als moedertaal spreekt en weinig of geen ervaring heeft met communicatiepartners met een andere taalachtergrond. Dit impliceert een zekere mate van correctheid in uitdrukingsvorm, woordgebruik en uitspraak, waarbij grammaticale correctheid een minder grote rol speelt, behalve waar grammaticale fouten de communicatie daadwerkelijk verstoren.</p> <p>ad 3.8 Hij kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · gesprekken beginnen en eindigen; · om een langzamer spreektempo vragen; · om herhaling vragen; · aangeven dat hij iets niet begrijpt. <p>ad 3.9 De leerling kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · omschrijvingen gebruiken; · vragen hoe je iets zegt of noemt in de vreemde taal; · vragen wat iets betekent.

Vak:	SPAANS	
Domein:	4. Schrijfvaardigheid	
	Doelstelling basiscyclus	Leerinhoud (met basisstof en verdieping /verbredingstof)
	<p>4.1 De leerling kan in voor hem relevante situaties op invulformulieren ten minste het volgende aangeven: naam en geslachtsaanduiding, data nationaliteit, type identiteitsbewijs, adres.</p> <p>4.2 De leerling kan een (persoonlijke) brief, fax of email schrijven en verzenden.</p>	<p>ad 4.2 Bij het uitvoeren hiervan drukt de leerling zich uit op een bij de schrijfsituatie passende wijze, en wel zo, dat zijn bedoeling zonder grote moeite begrepen kan worden, ook door iemand die de doeltaal als moedertaal hanteert en weinig of geen ervaring heeft met communicatiepartners met een andere taalachtergrond.</p> <p>basisstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> · verzoeken om te reserveren of om inlichtingen te vragen in de toeristische sfeer; · een ontmoeting, bezoek of ander contact te arrangeren of af te zeggen; · korte mededelingen te doen, zoals bedanken, groeten, goede wensen overbrengen <p>verdiepingsstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> · brieven met een meer persoonlijke tint, zoals meningen/oordelen uitwisselen, voorkeur beschrijven, persoonlijke informatie vragen en geven, iets vertellen of beschrijven.

Vak:	SPAANS	
Domein:	5. Taal en cultuur	
	Doelstelling basiscyclus	Leerinhoud (met basisstof en verdieping /verbredingstof)
	<p>5.1 De leerling kan aangeven in welke landen en gebieden in de wereld de doeltaal als omgangstaal gebruikt wordt en/of een rol speelt in de communicatie.</p> <p>5.2 De leerling kan bepaalde karakteristieken van de leefwereld in die landen waar de doeltaal als voertaal gebruikt wordt toelichten.</p> <p>5.3 In mondelinge en schriftelijke contacten met gebruikers van de doeltaal kan de leerling omgangsvormen hanteren die in deze contacten adequaat zijn.</p>	<p>ad 5.2 Specifiek de cultuuruitingen en taalgebruik van de Spaanstaligen in de naaste omgeving (Caribisch gebied).</p> <p>ad 5.3 Hij kan op adequate wijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> · begroeten en afscheid nemen · zichzelf en anderen voorstellen · groeten, felicitaties en goede wensen overbrengen · zich verontschuldigen, bedanken · iemand waarschuwen · iets accepteren en iets weigeren